

(המשך מעמוד 8)

שודדים שגולה ארץ ערבית וגירשה את תושביה החוקיים, בעזרת שותפיה האיכפרי-אליסטיים והקולוניאליים.

כל מנהיג ערבי, ללא יוצא מן הכלל, חזר על כך אלף פעמים. כל ילד ערבי למד זאת בבית-הספר. כל מצע ערבי מכריז על כך בקוליקולות.

עכשיו אנחנו באים ותובעים ממנהיגי ערב להכחיש טענה מקודשת זו ולטעון את הדין: ישראל היא עובדה קיימת, שהיא חלק חוקי של המרחב, שעל עמי ערב להכיר בה.

האם סבור השר אבן באמת כי מהפכה עצומה כזאת ניתן להשיג ללא מחיר, ללא מאמץ, על-ידי דבריינו של דיפלומטים ישראליים כושינגטון או בלונדון, על-ידי שיכנוע עדין של המעצמות הגדולות?

★ ★ ★

ינאי המדיניות הישראלית הוא תנאי מוקדם לכל פעולה להשגת שיתוף בעולם הערבי.

אבל בנאומו של שר-החוץ, בעל

מתארגנת משלחת של עיתונאים ישראלים לדרום-ימינאם. אחרי שממשלת-ישראל דחתה — לתקופה בלתי ידועה מראש — את פניית ארצות-הברית לכונן יחסים דיפלומטיים עם סייגון, תפעל הושינגטון בדרכי עקיפין. כצעד ראשון יארגן שרות האינפורמציה של ארצות-הברית סיור מודרך של עיתונאים ישראלים בדרום-ימינאם, בתקווה שהם יווחו ברוח אהדת על מאמצי המלחמה של ארצות-הברית. תוכנית זו באה אחרי שהאמריקאים נוכחו לדעת, כי רעיון כינון היחסים עם סייגון עורר סלידה בחלקים נרחבים של אוכלוסיית ישראל. הם מקווים כי עיתונות אהדת תעזור לממשלת ישראל להתייבש על הסלידה, ולכונן את היחסים המבוקשים.

משלחת רק"ח במוסקבה תאשים את מק"י במוסקבה, בנטייה להשתלב בתנועה הציונית האנטי-סובייטית. לצורך זה תסתמך רק"ח על הידיעה, שפורסמה ערב צאת נציג מק"י לוועידת-מוסקבה, אשר סיפרה על מגעים שקוימו בין ראשי מק"י לבין גולדה מאיר, ועל ההצעה שמק"י תצטרף לקונגרס היהודי העולמי. מה שנציג רק"ח לא יגלה במוסקבה

במדינה (המשך מעמוד 9)

את ערכי היהדות ואת תחיית העם היהודי. הוא עוזר לא פעם לממשלה בקריאות-ביניים, המופנות כלפי דוברי האופוזיציה.

מכאן רק צעד קטן לבקשת מק"י להתקבל לקונגרס היהודי העולמי — גוף המתיימר לייצג את היהדות העולמית, אך המשמש למעשה מכשיר-עזר לתנועה הציונית. נשיא הקונגרס הוא נחום גולדמן, שתפקידו העיקרי הוא לשמש כנשיא ההסתדרות הציונית.

בכל זה יש שיטה. מק"י החליטה, בעצת ד"ר משה שנה, להתקרב למחנה המאורגן של תנועות-הפעילים הציונית. הגימוק: רק מבפנים אפשר להשפיע. כך מגיעה מק"י כיום לעמדות פוליטיות שהיו תפוסות על-ידי מפ"ם לפני תריסר שנים, ושהתפנו מאז נדדה מפ"ם ימינה.

יתכן שהשם מק"י שוב אינו הולם, ואפשר לקרוא למפלגה בשם מק"ץ — המפלגה הקומוניסטית הציונית.

אל תשליכנו

ראש מחלקת-העליה של הסוכנות-היהודי, ד"ר שלמה זלמן שרגאי, כבר עבר רגעים מועזים רבים בחייו. אולם מזה שנים לא נרעד כמו מן הפגישה עם אייזיק רמבה, שהתקיימה בשבוע שעבר.

אייזיק רמבה הוא דמות ציבורית ידועה. מנחם בגין מקפיד לקרוא לו „נציב", לזכר הימים בהם היה רמבה נציב בית-רבי פולין, ובגין פיקודו. במשך ארבע שנים, עד פרוץ מלחמת העולם השנייה, כיהן כמזכירו הפרטי של זאב ז'בוטינסקי, ו-אחרי עלותו ארצה ב-1940 כתב ספרים ו-ערך את יומון המפלגה הרביוניסטית המש-קיף. אחר כך היה רמבה עורכו של חרות, עד אשר נסגר היומון, לפני חודשיים.

כל זאת ידע שרגאי. אולם הוא לא ידע, כי מאז נסגר חרות נשאר רמבה חסר פרי-נסה, המפלגה, בה מילא תפקידים כה רמים, זנחה אותו. בתחילה נאמר לו, כי יהיה עורך היומון החדש. אולם משהוקם היום, נשכח האתמול.

וכך הגיע העסקן-העמונאי בן 59 אל זלמן שרגאי. אולם אם כל זכויותיו בחרות לא עמדו לו, הרי לפחות אצל ראש מחלקת העלייה מצא לב קשב. שרגאי ביקש לכי-תוב ספר, על נושא יהודי, הקשור באחת מקהילות הגולה. בעזרת שר-הספורים וכלל להסתדר מעט, עד שתנועת חרות תיזכר בנציבה הנשכח.

נצרת

כולם מחכים

המלה הנפוצה ביותר בנצרת, מזה שבוע, היא המלה „נמאס".

ליד קולנוע דינאה ישבו בתחילת השבוע כמה מן הצעירים המשכילים של העיר ו-דיברו על התפטרותו של ראש-העיר, על מינוי ממלא-מקום מטעם משרד הפנים, ועל האפשרות של פיזור הקרוב של המועצה, כצעד ראשון לעריכת בחירות חדשות. „נמאס", חזר אחד מהם, „אני כבר לא יודע במי לבחור. אני בעל-עסק. אפשר להגיד קפיטליסט. הצבעתי בבביל הקומוניסטים, כי מועמדי המערך הגיעו אותי. אבל מה עשו הקומוניסטים? נתנו לעבד-אלי-עזיז ל-עשות צחוק מכולם. שתקו ולא עשו כלום. ועבד-אלי-עזיז? נתנו לו הזדמנות היסטורית. הוא יכול היה באמת לקנות את עולמו. במקום זה נבחר מהמפלגה שלו. וכנע לאיני-טרסים של מזכירות מפ"ם, במקום לראות את רצון בני העיר. כולם נמאסו."

נושא אחר לשיחה היה הכרוז שפירסם עבד-אלי-עזיז אל-זועבי, עם הגשת התפטרותו. מטרתו העיקרית של הכרוז היתה ל-הסביר את הכניעה, ולהציגה כצעד בלתי-נמנע. אולם תוך כדי כך, ביקש עבד-אלי-עזיז גם להציג את עצמו כלוחם למען הור העיר. הוא הטיל את כל האחריות ל-מצבה העגום של נצרת על ההנהלה העיר-יבנית הקודמת, בראשות בן-משפחתו סייף-אלי-דין אל-זועבי. בימי אל-זועבי הקודם, טען אל-זועבי השני —

גדל מספר הפקידים ועובדי העיריה מ-129 ל-217. באותו פרק זמן (65'1964) התנפחו המשכורות העירוניות מ-968.146 ל-1.478.000 ל"י. כלומר: תוספת של יותר מחצי מיליון ל"י לשנה.

בשנת 1964 שילמה העיריה 56.518

שפע הנימוחים החדשים, לא היה זכר לשינוי כזה. להיפך.

הוא דיבר על „נחשולי פליטים עוינים" — ודחה כל רעיון של גישה נועזת חדשה לבעיה זו.

הוא דיבר על „השקפה משותפת" של ישראל ובריטניה לגבי „בעיות המרחב ב-פרט". והרי ההשקפה הבריטית ידועה: יש לקיים בסיס קולוניאלי גלוי, ולאחר מכן מוסחה, בעדן, בדרום-ערב ובנסיכויות הנפט. תמיכה בקו זה היא הכרוח-מלחמה על ה-תנועה הלאומית הערבית, על כל גווניה. הוא לא יבר על מסע פוליטי להשגת פירון אטומי של המרחב — אחד המישרים בהם אפשר, אולי, להגיע להידברות ישראלית-ערבית ישירה.

תחת כל אלה באו דיבורים יפים, אך סתמיים, על „רוחות חדשות במרחב", ועל „שאפה לדו-קיום, שיתכן ויבוא יומה...". זוהי אמונה בניסים. אמונה יפה, אך בדת-יישועיה לניהול מדיניות, אפילו במרחב השמי, בו אירעו כימיקרם ניסים כה רבים.

★ ★ ★

פיכך ברור מדוע אין מר אבן יורד לסוף דעתנו. הוא שר-החזק של המיש-טר הקיים. ואף כי הוא יותר צעיר ויותר מודרני מקודמתו הנוקשה, אין הוא יכול להיחלץ מן המיסגרת של המישטר אותו הוא מייצג. מישטר זה אומר: השלום אינו חשוב, ואין לשלם עבורו אף את המחיר הקטן ביותר.

בעיני מר אבן, השאיפה לשלום היא חזון לאחרי-הימים. בעינינו היא תוכנית לפעול לה מעשית. לא פעולת-ראויה, חדיפעמית ו-רועשת, אלא פעולה שקטה, סבלנית, מחו-שבת וממושכת.

ומי שאומר לנו: „וזהו אוטור פיה!" — אנחנו נענה לו: „תנו לנו את הכלים, אנחנו נכצע את הג'וב."

היא העובדה, כי הידיעה על מגעים אלה הודלפה לעיתונים בישראל על-ידי רק"ח עצמה, במטרה להפוך את ההדלפה לתחמושת נגד מק"י.

המפד"ל לא תתבע לנקוט באמצעים נגד השופט חיים כהן על שנשא גרושה. בקרב המפד"ל קיימת דעה, כי יש למצוא דרך לגבי נישואיו של כל כהן הרוצה לשאת גרושה. זוהי אמנם דעת המיעוט

והיא מיוצגת על-ידי השר ד"ר יוסף בורג וח"כ משה אונא, בעוד שהרוב סבור כי אין כל מקום לויתורים בשטח זה. אולם חילוקי-הדעות העקרניים יביאו לכך, שהמפד"ל תימנע עתה מפתיחת מערכה בנושא זה, בעקבות נישואיו של חיים כהן.

גולדה מאיר תצא לאנגליה מיד לאחר חג הפסח. היא תשתתף בעצרת לכבוד יום-העצמאות שתיערך מטעם התנועה הציונית בבריטניה, ותעסוק בין היתר בגיוס תרומות למפא"י.

בינתיים יודע על מתחות שנשטררה לאחרונה בין גולדה מאיר לבין לוי אשכול ואבא אבן. שר-החזק לשעבר מאשימה את אבא אבן, כי הוא עומד לרוך טיהור במנגנון משרד-החזק, אשר

יפגע קשות בכמה אנשים שגולדה מאיר מינתה אותם לתפקידים הנוכחי. היא פנתה בעניין זה לראש-הממשלה. אולם לוי אשכול הודיע, כי אין הוא רואה צורך להתערב בשינויים האירגוניים ששר-החזק חושב להנהיג במשרדו. הדבר העלה את רוגזה של גולדה, ולסיכסוך צפויים הדים ביחסים הפנימיים בתוך צמרת מפא"י.

יתחדש החזק על הממשלה להסיר את איסור הבניה בשטח שמעבר לירקון, הידוע בשם „תוכנית ל". קבלנים בעלי השפעה, בקשרים עם כמה מחברי הנהלת עיריית תל-אביב מעוניינים בביטול האיסור. באמצעות קשרים אלה יופעל לחץ על ועדת השרים הממונה על כך, לבטל את ההגבלות הקיימות עתה לגבי הבניה באזור זה.

ייתכן ששלושת הכדורגלנים הישראלים הנמצאים ב-דרום-אפריקה, משה ליאון, דניאל דניאלי ומיכאל קדוש, יחזרו בקרוב ארצה. השלושה אינם יכולים לשחק בדרום-אפריקה. עקב התנגדותה של ההתאחדות הישראלית לכדורגל, נמצאים במצב-רוח ירוד ושוקלים חזרה לישראל ולכדורגל. שובו של ליאון הוא ודאי, בעוד שהשניים האחרים עדיין מהססים. דניאלי הכריז, לפני יציאתו, כי יחזור רק אם ירעב ללחם, והוא מחפש עתה מוצא של כבוד.